

Ronde van Nederland 2009

STAATSSECRETARIS VAN BIJSTERVELDT
BEZOEKT BEZOEKT HET CALVIJN COLLEGE

Goes, 21 september 2009

**KWALITEITSAGENDA
VOORTGEZET ONDERWIJS**

Ronde van Nederland

Samen met docenten, schoolleiders, leerlingen, ouders en bestuurders wil het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) werken aan goed onderwijs. Het ministerie hecht belang aan regelmatige contacten en samenwerking met de mensen in

de praktijk. Zo werd onder meer via schooldebatten, conferenties en Ronde tafelgesprekken invulling gegeven aan de kwaliteitsagenda Voortgezet Onderwijs, met als belangrijkste doel: Zichtbaar beter voortgezet onderwijs.

Kwaliteitsagenda Voortgezet Onderwijs

De focus ligt op zes beleidsprioriteiten:

- 1. Rekenen en Taal:** Basiskwaliteit op orde: aantoonbare verbetering taal- en rekenprestaties
- 2. Uitblinken:** Uitblinken op alle niveaus en een passende kwalificatie voor alle leerlingen
- 3. Burgerschap:** Burgerschapsvorming voor alle leerlingen onder andere door maatschappelijke stages
- 4. Professionele ruimte:** Ruimte voor de leraar
- 5. Examens:** Goede en betrouwbare examens
- 6. Verbetercultuur:** (Zeer) zwakke scholen weer goed, goede scholen nog beter

Ook na vaststelling van dit beleidsdocument, houden de gesprekken niet op. Juist ook nu is het debat op scholen over de vertaling van deze beleidsprioriteiten inspirerend en nodig. Het uitwisselen van kennis en ervaring tussen beleidsmakers van het ministerie en mensen uit de onderwijspraktijk, is blijvend van belang.

Calvijn College

Op maandagmiddag 21 september 2009 bezoeken staatssecretaris Van Bijsterveldt en haar beleidsmedewerkers het Calvijn College, locatie Goes. Ze worden er welkom geheten door dhr G.E. Kamerik (locatiedirecteur havo en vwo) en dhr A.J. Vogel (voorzitter College van Bestuur).

Het Calvijn College is een scholengemeenschap op reformatorische grondslag voor praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo. De school telt ruim 3.000 leerlingen, die zijn verdeeld over 5 locaties: Goes, Krabbendijkse Kerkpolder, Krabbendijkse

Appelstraat, Middelburg en Tholen. Ook al liggen deze locaties geografisch ver uiteen – het Calvijn College zorgt voor een brede verbinding in het Zeeuwse –, op het vlak van levensbeschouwing zijn ze sterk met elkaar verbonden. De school spant zich in om de leerling zijn of haar eigen plek in de maatschappij te laten vinden. Ze maken hierbij de verbinding tussen burger zijn in Nederland en burger zijn in het Koninkrijk van God.

Rekenvaardigheid

Jeugd kan niet meer rekenen

Het Calvin College heeft een beleidsnotitie gemaakt over rekenvaardigheid. Dhr Dekker, docent wiskunde, geeft aan dat het gebrek aan rekenvaardigheid een maatschappelijk erkend probleem is, terwijl dit door de leerling zelf niet als probleem ervaren wordt. De eerste stap is de leerling eigenaar van zijn rekenprobleem te maken. Door vervolgens te gaan leren vanuit de principes van herhalen/inslijpen, betekenisvol en uitdagend leren, en vanuit verschillende vakken, krijgt de leerling een goed gevoel. Kruisbestuiving tussen wat aangeleerd wordt en hetgeen waarbij het toegepast kan worden, zorgt voor een positieve spiraal. Het groepsproces tussen leerlingen en de docent is hierbij onmisbaar, maar kost wel meer uren. Het Calvin College wil hardere eisen voor de leerlingen door rekenvaardigheid een slagboomfunctie te geven voor vervolgonderwijs.

De hogere ambitie van het Calvin College: een totaalpakket voor meerdere vakken.

- Niet alleen technische vaardigheden, maar ook betekenisvol leren
- Effectief gebruikmaken van digitale hulpmiddelen
- Positieve interactie tussen groepen leerlingen en docent

Lesmethode

De sectie wiskunde van het Calvin College heeft de rekenmachine vanaf dit leerjaar afgeschaft om de lijn vanuit het basisonderwijs voort te zetten. Helaas zijn ze er niet in geslaagd om een programma te vinden dat technisch traint in een contextrijke omgeving. De school mist een samenhangend pakket van leermiddelen dat de nadruk op inzicht legt. Staatssecretaris Van Bijsterveldt: “We delen jullie ambitie om de prestaties op het gebied van rekenen en taal te verbeteren. Het is zonde om stil te gaan staan in afwachting van een goede methode. Dit signaal is heel belangrijk. We moeten zorgen voor aanbod. Er staan gesprekken met educatieve uitgeverij op de agenda. De kloof van het taal- en rekenniveau tussen het primair en voortgezet onderwijs wordt door iedereen onderschreven.”

Motivatie leerlingen

Motivatie van buitenaf – zoals een drempel opwerpen die ervoor zorgt dat leerlingen niet verder mogen voordat hun rekenvaardigheid op orde is – werkt beter dan motivatie van binnenuit. Leerlingen zien alleen het korte termijn resultaat van hun rekenmachine en beseffen niet dat het hen op den duur aan inzicht zal ontbreken. Het is belangrijk om

leerlingen eerst vaardigheden aan te leren en die daarna in een context te plaatsen. Met steeds een doorkijkje zodat ze weten waar ze het later in de praktijk voor nodig hebben. Zo werkt het Calvin College actief mee aan Bèta Plaza Zeeland: een uitwisseling tussen VO-scholen en hogere onderwijsinstellingen rond bèta techniek. Leerlingen worden hierbij geconfronteerd met concrete situaties die de leerstof nog dichter bij de realiteit brengt.

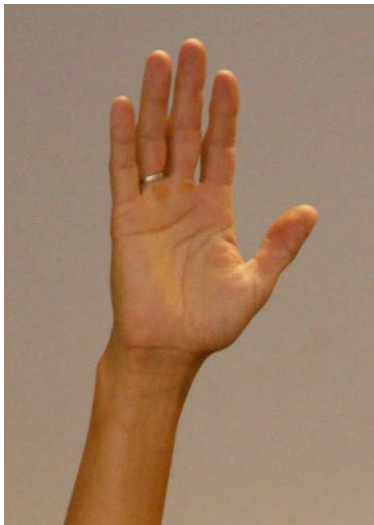
Verwachtingen

Wat komen we op het Calvin College tegen na drie jaar? En wat mogen we na die tijd van het ministerie verwachten? Dhr Dekker meent dat de school dan zijn ambitie heeft waargemaakt en in het bezit is van een samenhangend lespakket voor meerdere vakken. Het ministerie verwacht na drie jaar meer aanbod aan lespakketten te kunnen bieden en bovendien de examinering voor taal en rekenen op orde te hebben. "Cultuurverandering is de basis, maar dat willen we wel objectief toetsen", besluit de staatssecretaris.

Verder kwam op het Calvin College ter sprake:

- Verder met rekenen: De SLO ontwikkelt een experimenteel onderwijsleertraject dat bestemd is voor klas 1 van het vmbo en dat gericht is op versterking van de rekenvaardigheid van leerlingen. Hugo Hopstaken, projectleider rekenen en taal, zal het Calvin College hierover nader informeren.
- Duidelijke informatie vanuit het basisonderwijs: Het Calvin College ziet een reken- en taaltoets bij binnenkomst als een momentopname. Ze proberen kennis op te bouwen door contacten met basisscholen om zo te weten waar ze op voort moeten borduren.

Rondleiding door de school

Na dit gesprek is het tijd voor een rondleiding door de school dat onder andere langs de mediatheek voert. Enkele leerlingen grijpen hier de gelegenheid aan de staatssecretaris te interviewen voor de schoolkrant.

Pabo-toets

Twee kansen

Het Calvin College begon twee jaar geleden met het toetsen van leerlingen die de Pabo willen doen. De negen leerlingen die hiervoor in aanmerking kwamen, haalden de taal- en rekentoets allemaal in één keer. Vorig jaar werd voor het eerst de toets in de vierde en nog een keer in de vijfde klas aangeboden. Samen goed voor één kans. “Je ziet dat leerlingen nu bijvoorbeeld voor spelling gaan en de volgende keer voor rekenen. Terwijl het jaar ervoor het een kwestie was van hebben of niet hebben”, aldus een van de bedenkers van de toets.

Dynamische toets

De taal- en rekentoets werd op het Calvin College zelf ontwikkeld voor havo en vwo en is van hetzelfde niveau als de Pabo-toets. Bij de Pabo-toets krijgen niet alle leerlingen een gelijk aantal vragen per onderwerp. Dit komt omdat de toets dynamisch is: heeft een leerling een vraag goed, dan gaat de computer naar een hoger niveau. Bij een fout antwoord daalt de computer langzaam af naar het niveau van de leerling. Zo kan leerling x twee vragen over een bepaald onderwerp krijgen en leerling y misschien wel twintig vragen.

Klaar

Wanneer leerlingen de toets niet halen, zijn ze verplicht de stof bij te spijkeren tijdens de Z-uren. Slagen ze daar niet in, dan wacht hen een taak aan het eind van het jaar. Zijn de leerlingen erg gemotiveerd om de toets al in de vierde klas te halen? “Ik wel”, antwoordt een leerling. “Ik wil gewoon zo snel mogelijk klaar zijn. Als ik het nu haal, zit ik er niet meer mee in mijn eindexamenjaar.”

Opleiden in de school

Opleidingsschool

Negen jaar geleden startte het Calvijn College met het intern opleiden van (toekomstige) docenten. Studenten volgen het pedagogisch-didactische gedeelte van hun opleiding op het Calvijn College, en het theorie-gedeelte op Hogeschool Rotterdam en Hogeschool Driestar Educatief in Gouda. Het ideaal is nu om deze opleidingsschool uit te breiden tot een Zeeuwse opleidingsschool door samen te werken met andere VO-scholen in Zeeland.

Alleen onder begeleiding

De ontwikkeling van de student is belangrijker dan de nood van het moment. Onder dit motto mag een student op het Calvijn College de eerste twee jaar nooit alleen voor de klas staan. Een ervaren leraar zit altijd achterin het lokaal om te observeren. "Vergeet niet dat ze een jaar daarvoor nog zelf in havo 5 zaten", licht een leraar toe. "Er gaat veel goed maar ook veel fout. Door middel van zelfreflectie leren deze studenten in een veilige leeromgeving." Na het derde jaar volgt een intensivering en is er een uitwisseling met andere VO-scholen. Zo is het Calvijn College met hulp van buitenaf een volwaardige lerarenopleiding. Zonder baangarantie, want er worden meer studenten opgeleid dan er plaatsen zijn.

Gelijkwaardige zeggenschap

Het Calvin College verzorgt alleen het pedagogisch-didactische gedeelte en haalt de kenniscomponent niet in de school. Deze hoort thuis op een inspirerende omgeving als die van een hogeschool om inteelt te voorkomen. Samen met Driestar Educatief heeft de schoolopleiding de verantwoordelijkheid over de beoordeling van het portfolio en het recht op studiepunten. Het Calvin College heeft een krachtig intervisietraject dat deze zeggenschap mogelijk maakt.

Slotwoord staatssecretaris Van Bijsterveldt

“Dank u voor dit informatieve en goed georganiseerde bezoek. Ik ben blij met de informatie over uw aanpak van het taal- en rekenprobleem. Ik hoop dat het een stimulans zal zijn voor andere scholen om hier ook op een gestructureerde manier aandacht aan te schenken. Het was ook uitermate zinvol om over opleiden in de school te praten. Ik heb een degelijk beeld gekregen hoe u hier in Zeeland voorzieningen treft om studenten op te leiden tot toekomstige docenten. Nogmaals hartelijk dank voor uw openheid.”